

Avtalestrategi for internasjonalisering av studier ved Sosialantropologisk institutt, 2009-2010.

Innledning

Sosialantropologisk institutt(SAI) vil i perioden 2009-2010 iverksette tiltak for å befeste og videreutvikle arbeidet med internasjonalisering. I dette ligger utarbeidelsen av en tydeligere avtalestrategi som har til hensikt å presentere de viktigste satsingsområdene for instituttet i perioden 2009-2010 og fungere som en veiledning for det videre arbeidet med internasjonalisering. Avtalestrategien omhandler instituttets generelle mål og intensjoner bak utvekslingsavtaler som omfatter satsing på tettere faglig og administrativ samarbeid mellom utvekslingsinstitusjonene, regelmessig evaluering av instituttets internasjonale komponent, rekruttering av ut- og innreisende studenter, samt evaluering av mulighetene for lærermobilitet.

Mål og satsingområder for arbeidet med internasjonalisering ved Sosialantropologisk Institutt:

1. Internasjonalisering skal bidra til å øke bachelorstudentenes kunnskap og kjennskap til sosialantropologiske emner, perspektiver og tilnærminger ved institusjoner i andre regioner. Utveksling har som mål å gi studentene god og relevant forberedelse til masterstudier gjennom økt språk- og regionskunnskap.
2. Å utarbeide avtaler som er forankret i faglig samarbeid mellom utvekslingsinstitusjonene. Den faglige vurdering av samarbeidsinstitusjoner skal ligge til grunn for utvekslingsavtaler- og tilbud, og dermed legge til rette for målrettet mobilitet av studenter gjennom aktive avtaler.
3. Øke rekrutteringen av inn- og utreisende studenter gjennom evaluering av instituttets internasjonale komponent, et bedre og mer aktivt informasjonsarbeid om våre avtaler, samt tettere oppfølging og faglig rådgivning av utreisende studenter.

1. Internasjonalisering skal bidra til å øke bachelorstudentenes kunnskap og kjennskap til sosialantropologiske emner, perspektiver og tilnærminger ved institusjoner i andre regioner. Utveksling har som mål å gi studentene god og relevant forberedelse til masterstudier gjennom økt språk- og regionskunnskap.

Instituttet skal bidra til tilrettelegging for å gjøre utenlandsopphold til en integrert del av bachelorprogrammet gjennom avtaler som gir studentene mulighet til å innpasse fag i den sosialantropologiske fordypningen, eller til å velge andre relevante fag som en del av deres grad ved UiO. Utveksling skal også bidra til å øke studentenes innsikt i faglige perspektiver og tilnærminger ved institusjoner i andre regioner. Gjennom en internasjonal komponent i bachelorprogrammet skal instituttet legge til rette for utreisende og innreisende studenter, samt ikke-mobile studenter gjennom ”internasjonalisering hjemme”.

Instituttets satsing på internasjonalisering av studier vil være rettet mot studenter på bachelornivå. Dette henger sammen med at feltarbeid utgjør et semester i masterprogrammet i sosialantropologi og at det dermed vil være lite hensiktsmessig å utarbeide utvekslingsavtaler på masternivå. Utveksling på lavere nivå virker forbredende for videre masterstudier da internasjonalisering vil bidra til at laveregradsstudenter blir tidlig fortrolige med å bruke fremmedspråk i faglig sammenheng, samt gi kjennskap til faglige perspektiver og tilnærminger i andre regioner. *Kandidatundersøkelsen 2008* viste at 72% av studentene som deltok i undersøkelsen ved SV-fakultetet mener at deres studieopphold i utlandet har vært en fordel for dem ved jobbsøking. Dette kan tyde på at studentene som drar på utveksling opplever at de tilegner seg nyttige erfaringer som også kan brukes etter endte studier.

Internasjonalisering av studier har også som hensikt å være innbringende for de studentene som *ikke* reiser ut. Et viktig mål i UiOs handlingsplan for internasjonalisering av studier for perioden 2009-2012 (under arbeid) er ”*internasjonalisering hjemme*” gjennom en tydelig internasjonal komponent. Internasjonalisering hjemme har som mål å gi ikke-mobile studenter tilgang til internasjonal kompetanse og impulser blant annet gjennom lærermobilitet, utarbeidelse av læreplaner med internasjonal profil, og undervisning og pensum på fremmedspråk. SAIs egne internasjonale komponent er betydelig med hensyn til at faglig innhold, undervisning og pensum allerede har i seg en sterk internasjonal profil som er rettet mot både norske og internasjonale studenter. Instituttet ønsker å opprettholde dagens internasjonale komponent.

2. Å utarbeide avtaler som er forankret i faglig samarbeid mellom utvekslingsinstitusjonene. Den faglige vurdering av samarbeidsinstitusjoner skal ligge til grunn for utvekslingsavtaler- og tilbud, og dermed legge til rette for målrettet mobilitet av studenter gjennom aktive avtaler.

Sosialantropologisk institutt har per mai 2009 fem utvekslingsavtaler. Disse er med University College of London, Universität Wien, Tallin University, University of Aberdeen og Stockholms universitet. Instituttet har også påbegynt arbeidet med å opprette 3 nye avtaler med henholdsvis Universidad Mayor de San Andrés (Bolivia), Chinese University of Hong Kong (Kina) og Freie Universität Berlin (Tyskland).

Med hensyn til de allerede etablerte avtalene vil instituttet fokusere på kvaliteten i avtalene og videreutvikle disse gjennom tettere oppfølging og vedlikehold. Instituttet vil derfor prioritere arbeidet med aktivisering av avtalene ved å styrke den administrative kontakten mellom SAI og utvekslingsinstitusjonene gjennom kontinuerlig utveksling og oppdatering av informasjon og prosedyrer ved universitetene. Vitenskapelige ansatte vil bli oppfordret til å fortsette, eller gjenoppta, det faglige samarbeidet som lå til grunn for inngåelsen av eksisterende avtaler. Aktive avtaler gjennom tettere samarbeid mellom utvekslingsinstitusjonene vil bidra til å sikre forutsigbare og kvalitetssikrede opphold for studentene. Målet om aktive avtaler vil også ligge til grunn for det videre arbeidet med de påbegynte utvekslingsavtalene.

Utover de 3 utvekslingsavtalene som er påbegynt, og som vil ferdigstilles i løpet av 2009, har ikke instituttet som mål å opprette flere avtaler i nåværende år. Med tanke på en geografisk spredning av utvekslingsavtalene skal SAI vurdere muligheten for å inngå i et samarbeid med andre enheter ved UiO i løpet av 2009. Samarbeidet innebærer at SAI forplikter seg til å vurdere og kvalitetssikre det faglige tilbudet ved utvekslingsinstitusjonene, men vil ikke stå som avtaleeier eller ha det administrative ansvaret for forvaltningen av avtalene. Et slikt samarbeid har som mål å gi programstudenter ved SAI tilgang til flere avtaler fordelt på flere regioner der studentene vil bli prioritert under opptaksprosessen.

Et viktig utgangspunkt for instituttets inngåelse og profilering av eksisterende og nye avtaler er en gjennomgående faglig vurdering. Vurderingen skal inneholde en presentasjon av utvekslingsinstitusjonens fagmiljø, dens forskningsområder og spisskompetanse. Den faglige vurderingen skal dermed kunne si noe hva slags studier og fagområder ved en partnerinstitusjon som er aktuelle for sosialantropologistudenter fra UiO, både innenfor antropologi og andre relevante fagområder. På denne måten ønsker man å oppnå målrettet mobilitet der det faglige ved utvekslingsavtalene er i fokus. Videre vil den faglige vurderingen være et viktig verktøy i arbeidet med rekrutteringen av studenter.

3. Øke rekrutteringen av inn- og utreisende studenter gjennom evaluering av instituttets internasjonale komponent, et bedre og mer aktivt informasjonsarbeid om våre avtaler, samt tettere oppfølging og faglig rådgivning av utreisende studenter.

Rekrutteringen til SAIs utvekslingsavtaler har hittil vært lav. I følge tall fra Database for statistikk for høyere utdanning (DBH) har antallet ut- og innreisende studenter på SAIs avtaler siden 2004 ligget på et gjennomsnitt på 2 studenter per år. I tråd med målene i SAIs avtalestrategi vil rekrutteringen av flere inn- og utreisende studenter på bachelornivå være et satsingsområde i 2009 og 2010. Instituttet mener at en økt faglig fokus på utvekslingsavtalene, kombinert med tilrettelegging og informasjon, vil bidra til å motivere studenter til å dra på utveksling. En viktig forutsetning for økt rekruttering vil være en regelmessig evaluering av instituttets internasjonale komponent, det vil si det faglige tilbudet om delstudier ute til egne studenter og tilbudet til innreisende studenter.

Med hensyn til rekruttering av utreisende studenter vil instituttet jobbe videre med profilering av våre avtaler. Profilering omfatter en gjennomgåelse av den nåværende presentasjonen av avtalene med sikte på å utarbeide en tydeligere faglig introduksjon av våre samarbeidsinstitusjoner. Den faglige fokus skal videre benyttes under veiledning av studenter som planlegger delstudier i utlandet, formidling av utvekslingsmuligheter på SAIs nettsider, introduksjon av utveksling under semesterstart, samt annen informasjonsarbeid. Instituttet vil også vurdere muligheten for å tilby utreisende studenter ”utvekslingspakker” som presenterer forslag til emnekombinasjoner ved utvekslingsinstitusjoner som er blitt vurdert som gunstige studiealternativer for studentene gjennom den faglige evalueringen.

Det vil også være en mulighet for at emner ved SAI kan inngå i ”utvekslingspakker” med andre enheter ved UiO for å øke valgmulighetene til innreisende studenter. Utvekslingspakker vil kunne bidra til at innreisende studenter får flere tilbud om emner på engelsk, fordelt på flere enheter, slik at de lettere skal kunne utgjøre et helt semester. En slik mulighet vil kunne bidra til å gjøre våre avtaler mer attraktive for utenlandske studenter som vurderer studier ved UiO. Instituttet vil også gjennomføre regelmessig vurdering av tilbudet av engelskspråklige emner ved SAI og overveie mulighetene for å øke tilbudet av disse eller innføre et mer regulært undervisningsmønster for å øke forutsigbarheten i studieplanleggingen.

Læremobilitet vil ikke være et satsingsområde i 2009, men det er prinsipielt mulig å gjennomføre læremobilitet hvis det finnes faglig interesse for dette og finansieringsmulighetene er avklart på forhånd. Det planlegges å åpne for utveksling av én vitenskapelig ansatt i avtalen med Freie Universitat Berlin. Denne type utveksling vil skje innenfor rammene av ERASMUS-programmet da det er mulig å søke om økonomisk støtte (stipend) til å gjennomføre utvekslingen.